

ILLUSIËN.

Een sprookje,

DOOR

CONRAD VAN DE LIEDE.

Zachtkens ruischt de suizelende nachtwind door het trillende loover; duisterder en stiller wordt het onder de oude beuken en eiken. Slechts het ritselen der bevende blaadjes en takjes vervult de stilte onder het groene dak.

Doch hoort! knapt daar geen dorre tak? Is het niet, of daar iets voortschrijdt over het zachte mosdek?

Is het een ree, die de bron opzoekt, om zich daaraan te laven?

Is het een wild zwijn, dat met den snuit onder het mos en in de aarde wroet, zoekende naar voedsel?

Is het een logge beer, die snuffelt naar zoeten honig?

Is het een faisant, of een vreesachtige haas?

Neen: 't is Dagmar, de jager, die, verdwaald, door het woud doolt, zoekende naar den weg, of een woning, waar hij onderkomen kan vinden en rust voor het vermoeide lichaam.

Zonderling is het hem te moede, in die plechtige eenzaamheid.

Diepe duisternis omgeeft hem; de dikke eiken schijnen hem reuzen met dreigende armen; somwijlen deinst hij terug voor de zonderling gegroeide stammen.

Dan weer blijft hij angstig staan.

Is dat niet een woudnymf, daar, tusschen dat donkere kreupelhout?

Met kloppend hart schrijdt hij verder, en ziet nu, wat hem zo deed verschrikken.

't Is de gladde stam van een zilverwitten berk, waarlangs een straal der maan strijkt.

Is dat daar geen donker hol, dat wijdgapend hem aanstaart?

Het is een groepje jeneverstruiken, die, dicht opeengehoopt, zich als een zwarte vlek afteekenen tegen het lichtere, grijziggroene mos!

En de geluiden, die hij allerwege hoort!

Klinken hem uit het ritselen der bladeren niet duizenden stemmen tegen? Hoort hij niet de geesten spreken onder elkander?

Is 't niet, of onzichtbare, onaardsche wezens hem omringen, en langs hem heen schuiven? Voelt hij daar niet de zachte aanraking eener tastende hand? Voelt hij zich nu niet bij zijn kleed teruggehouden? Strijkt hem daar niet

iets langs het gelaat? Is dat niet het spottende gegichel en gejuuw der gnommen? Werpen die looze kaboutermpjes hem daar niet met takjes en eikels, en bloesems?

Daar schreeuwt de nachtuil, zacht van uit de verte beantwoord!

Wat zware, loome vleugelslag suist daar langs hem heen! Wat fluit daar in de lucht hem over het hoofd? De heksen, die op hun bezemstelen en bokken, over het woud vliegen, naar hun nachtelijke Sabbaths? Treft daar geen zacht zuchten zijn oor? Wat flikkerende oogjes staren hem aan van den bodem?

Is 't niet, of de boomen leven, als de wiegelende kruinen nu en dan een straal der maan doorlaten? Wuiven ze hem niet toe, die reuzen met hun reuzenhoofden?

... als de wiegelende kruinen nu en dan een straal der maan doorlaten?

Zijn dat niet alle, grijnzende, spottende, langgebaarde gezichtjes, die vlekjes van het maanlicht op den grond en tegen de bemoste stammen?

Zoo gaat hij voort, vol angst en beven!

Daar wordt het lichter en lichter vóór hem! hij nadert een wijde, open plek in het woud.

Nu staat hij aan den rand.

Vóór hem strekt zich een grastapijt uit, overgoten door het zilveren licht der maan, die schemerig terugkaatst in de donkere kolk, door de witte nevels heen, die over het water hangen, en in dichte golvingen heenstrijken over den oever.

Met de hand schept Dagmar het kristalheldere, frissche water en lescht zijnen dorst. Dan vlijt hij zich vermoeid neer aan den oever, en de oogen sluiten zich, en de slaap daalt over den dolende neer, en de nevelen omhullen hem met een zacht dek.

Daar trekken zij omhoog; ze worden dunner en dunner, ijler en ijler, en verdwijnen in den stralenbundel der nachtvorstin.

En helder schittert de maan in het gladde water, dat, als een zilveren spiegel, haar beeld terugkaatst.

Daar verrijst uit den poel een witte arm, en nog een, en goudblonde lokken, waarop de waterdruppels als parelen glanzen en als diamanten fonkelen.

't Is een nymf, die opstijgt uit haar koel gebied.

Als zacht stralende wolken, glanzen de doorschijnende weefsels, die het teedere, schoone lichaam omhullen; als goud blinken de blonde, golvende lokken, om de sierlijke gestalte; als een lichtschijnsel zweeft zij over het vochtige, parelende gras.

Zachtkens kabbelen de flikkerende golfjes der gevormde kringen tegen den oever; ritselend buigt zich het spitse, lichtgroene riet onder die beroering.

Daar zet zij zich neder aan den waterkant, en droevig staren de blauwe oogen in het diep van de kolk. Dan grijpt zij de elpen lier, en zacht tokkelen de teere vingers de zilveren snaren; en zacht ruischen de tonen over het water en de grasvlakte, tot tegen den donkeren muur van het woud.

En weemoed klinkt uit haar spel, en verlangen.

En als die zoete, klagende klanken trillend het oor van den slapenden Dagmar bereiken, ontwaakt hij, en bespeurt, rondziende, de schoone gestalte.

En zijn oogen staren op die gouden lokkenpracht, en de heerlijke leden, en het droevige gelaat; en bewonderend aanschouwt hij de schoone speelster en drinkt zijn oor het smeltende lied.

En hij verheft zich, om haar te naderen.

En 't gedruisch, dat hij veroorzaakt, doet haar 't spel staken, en het gelaat naar hem toewenden. En haar diepe, blauwe oogen blikken in de zijne, zoo vol verlangen, zoo vol weemoed, dat hij zich voelt getrokken tot dat overschoone, liefelijke wezen.

En hij zet zich neder aan haar voeten en blikte in het mooie en droeve gelaat. En de nymf grijpt haar lier weer, en zacht trillen de snaren, en liefelijk klinkt haar lied, dat verhaalt van de wonderen in de koele diepte.

En droomerig ruischen de klanken hem in de ooren; zachter en zachter

... en de rozige vingers glijden door de donkere lokken van Dagmar.

klinken ze tot hem; en weer sluit de slaap de zwartfonkelende oogen; en langzaam zinkt Dagmar's hoofd op haren schoot neer.

Dan laat zij haar speeltuig rusten; en de rozige vingers glijden door de donkere lokken van Dagmar, en langs het schoone en fiere gelaat. Bevend,

maar vol nieuwsgierigheid, betast zij de kleurige kleeding, met aarzeling beroert zij het korte, blinkende zwaard en de lederen scheede. Doch dan keert haar droomende blik weer naar de schoone trekken van Dagmar, en liefdevol stralen haar blauwe, zielvolle oogen.

En Dagmar ziet schoone vizioenen in zijnen droom, en een glimlach omspeelt zijne lippen.

En teederder en liefelijker klinken nu weer de tonen; en tranen, van vreugde, druppen uit hare oogen op den slapenden Dagmar.

En zoo waakt zij en speelt zij, tot de maan achter de reuzen des wouds verdwijnt, en een rozige straal der zon, de eerste, de kruinen der boomen aan den rand der lichting kleurt.

Dan drukt zij een kus op de halfgeopende lippen van den jager; en dan verdwijnt zij in den koelen plas.

En als Dagmar ontwaakt, en de speelster niet weervindt, en zich opricht, en den blik wendt naar den waterspiegel, dan kronkelen de golfjes en plassen zij tegen den oever, en is het hem, of een paar blauwe oogen hem minnend en smeekend aanstaren.

En als hij den poel verlaat, om den weg huiswaarts te zoeken, dan is het, of de golfjes hem een zucht toeruischen.

Na lang zwerven vindt hij den weg naar zijn huisje. Doch als de zon onder de kim duikt, en de zilveren schijf der maan hooger en hooger klimt, dan trekt het hem naar het woud, naar den poel. En weerstand kan hem niet baten; en nu, den weg kennend, bereikt hij den plas, en vindt hij de nymf aan den oever.

En weer zet hij zich naast haar; weer rust het zwartlokkige hoofd op haar knieën; weer zingt zij hem slaap toe met liefelijke liederen. En weer vliedt zij heen, als de dageraad zich aankondt: en weer vindt nu Dagmar zich alleen bij 't ontwaken.

Zoo vlieden de nachten in lange, gelukkige reeksen; zoo drinkt hij het gif in van bedwelmende liefde; zoo verzinkt hij in peinzen over haar raadselig verdwijnen.

Dan vormt hij het plan, haar stil te bespieden, en, zich houdend te slapen, te zien, waar zij heengaat.

En weer legt hij het hoofd op haar schoot neer; weer gonzen de snaren en murmelen haar liederen: weer sluit nu de slaap de zwartfonkelende oogen.

Doch de slaap is geveinsd, en door de sidderende wimpers gluren de appels.

En gloeiende warmte doortrilt hem, als zij, heengaand, hem kust op de lippen, en snel strekt hij de armen uit, om haar te omvatten en te drukken tegen den hevig kloppenden boezem.

Doch met een kreet van smart en van pijn, ontglipt zij zijn omarming, en verdwijnt zij in de koele wateren.

En weenend ruischen de kringen, en klagend zucht het riet aan den oever.

En schrik verstijft hem de leden: nu is zij verloren voor hem: want ach! ze is een nymf, die aan geen mensch zich kan paren!

En weeklagend en zich vloekend, doorijlt hij het woud, en luid weenend werpt hij zich neer op zijn sponde.

Maar als de nacht naakt, snelt Dagmar naar den poel, in de hoop haar weder te zullen ontmoeten. Doch als hij onder het geboomte uitreedt, en de plas zwijgend hem tegenglanst, dan zoekt hij vergeefs de schoone gestalte.

Als hij, vol wanhoop, naar het stralende water snelt, daar vindt hij op de plek, waar zij placht te zitten, aan den oever der plas, kleine, lichtblauwe bloempjes, beeld harer oogen.

En als de wind de stengels der bloempjes doet buigen, roepen zij, lispelend hem toe: „Vergeet-mij-niet!”

Amsterdam, 6 Juli 1891.

